

Ключка Ю. П., Михайлюк О. П., Олійник В. В.
АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ
ДИРЕКТИВИ 2012/18/ЄС
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ ПРО
КОНТРОЛЬ ВЕЛИКИХ
АВАРІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕБЕЗПЕЧНИМИ РЕ
ЧОВИНАМИ (СЕВЕЗО 3)

Основними нормативно-правовими актами України, які регулюють правовідносини, аналогічні тим, які представлені у Директиві 2012/18/ЄС є Кодекс цивільного захисту України, Закони України „Про об'єкти підвищеної небезпеки” і „Про основні засади державного нагляду (контролю у сфері господарської діяльності”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року №956 „Про ідентифікацію та декларування об'єктів підвищеної небезпеки” [1].

Аналіз положень чинного законодавства України показав, що вони частково відповідають вимогам Директиви 2012/18/ЄС і потребують значного удосконалення. Так, наприклад, необхідно приділити увагу до вивчення та приведення у відповідність з додатком 1 [2] нормативів порогових мас небезпечних речовин для ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН). Використання алгоритму ідентифікації відповідно до [1] та [2] показало значну різницю в кількості ОПН при аналізі масиву небезпечних об'єктів. У якості прикладу можна привести результати опрацювання повідомлень про ідентифікацію ОПН в Рівненській та Кіровоградській області. На основі отриманих результатів побудовано діаграму (див. рис. 1 та рис. 2).

Рис. 1. Відносна маса небезпечних речовин на ОПН в Рівненській області (маса речовин на об'єкті/порогова маса)

161

На рисунках наведені залежності відносної маси небезпечних речовин на ОПН (маса речовин на об'єкті/порогова маса).

Рис. 2. Відносна маса небезпечних речовин на ОПН в Кіровоградській області (маса речовин на об'єкті/порогова маса)

За результатами аналізу встановлено, що:

- в Рівненській області з понад 110 ОПН лише 7 потенційно будуть відповідати „ОПН згідно з Севезо 3”. Понад 80% об'єктів не досягають навіть 10% порогових мас;

- в Кіровоградській області з понад 160 ОПН лише 14 потенційно будуть відповідати „ОПН згідно з Севезо 3”. Понад 65% об'єктів не досягають навіть 10% порогових мас.

На рис. 3 приведена відносна маса небезпечних речовин на ОПН в Кіровоградській, Івано-Франківській та Рівненській області в порядку зростання.

Аналіз даного графіку показує, що характер зміни кривих 1-3 має схожі риси:

- кількість ОПН в області, що мають відносну масу небезпечних речовин менше 1 пропорційно збільшується до загальної кількості ОПН;

- значна кількість ОПН знаходиться в одному й тому ж діапазоні

відносних мас.

162

Рис. 3. Відносна маса небезпечних речовин на ОПН в Кіровоградській, Івано-Франківській та Рівненській областях в порядку зростання (маса речовин на об'єкті/порогова маса): 1 - Рівненська обл.; 2 - Івано-Франківська обл., 3 - Кіровоградська обл.

Таким чином, впровадження алгоритму [2] на території України призведе до зменшення кількості ОПН більш ніж в 10 разів, а разом з тим і кількості об'єктів високого ступеню ризику, до яких вживаються планові заходи державного нагляду (контролю) з періодичністю один раз на рік.

З іншого боку, додаткового вивчення потребує потенційне зростання ризиків від пом'якшення вимог до об'єктів, що більше не будуть являтися ОПН

та збільшення інтервалів перевірок на цих об'єктах.

Цитована література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року №956 „Про ідентифікацію та декларування об'єктів підвищеної небезпеки”.
2. Директива 2012/18/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 4 липня 2012 р. „Про контроль значних аварій, пов'язаних із небезпечними речовинами” .__